



PROSEMINÁŘ K AKADEMICKÝM DOVEDNOSTEM

Charakter a náležitosti
odborného textu, posuzování
věrohodnosti zdrojů informací,
formulace tématu práce

OBSAH HODINY

- opakování: základní typy odborných textů
- reflexe DÚ
- typy odborných textů
- charakteristika odborného textu
- zdroje informací
- postup při zpracování BP

ZÁKLADNÍ TYPY ODBORNÝCH TEXTŮ DLE FUNKCE A FORMY ZPRACOVÁNÍ

1. Rozdělte texty na odborné a neoborné
2. Rozdělte odborné texty podle funkce (vzdělávací/ publikace odborných poznatků/ kvalifikace/ odborné kritické zhodnocení).
 - Zamyslete se nad jejich specifiky – i. e. k čemu texty slouží / jaké typy informací se zde objevují – jakou mají fci?
3. Rozdělte odborné texty dle formy zpracování/organizace (učebnice/ monografie/ sborník/ odborný časopis)
 - Urči jejich specifika – i. e. jak se v textech orientujeme?

ZÁKLADNÍ TYPY ODBORNÝCH TEXTŮ

DLE FUNKCE A FORMY ZPRACOVÁNÍ

- Odborná literatura
 - Presentace a komunikace
 - Spolupráce v četbě
- typy:
 - fce 1: prezentace původních poznatků (články/monografie/sborníky/kval.p.) x poskytnutí základní orientace x titul
 - fce 2: vědecké, naučné, popularizační, učební (publikum; hloubka) (Čmejrková 1999: 39)
 - organizace/ struktura
 - odborný styl (Šanderová 2007: 56 – 59)

FUNKCE

- Jaká je funkce odborné literatury?
- „nástroj spolupráce a komunikace společenství badatelů a odborníků, kteří budují, rozvíjejí určitý obor lidského poznání a hledají pro jeho výsledky uplatnění v životě lidí“ (Šanderová 2005: 20)

CHARAKTERISTIKY ODBORNÉHO TEXTU?

VYBERTE?

- **nazdrojování**
- hodnotící výrazy
- emocionalita
- **odborná terminologie**
- **poznámkový aparát**
- **spisovnost jazyka**
- **strukturování textu**
- „ich“ forma x neosobní vyjadřování (pasivum)
- žánr – esej
- hodnotová **neutralita**
- metaforičnost

VYHLEDÁVÁNÍ ZDROJŮ

- Používejte materiály v moodle.
- Pracujte se stránkami knihovny FHS.
- Nastavte si knihovnu v google scholar.

ÚKOL: ZADÁNÍ

První formulace tématu závěrečné práce: 2 varianty

- Na základě četby:
 - Šanderová, P. (2011). Tělesnost in Šanderová, P. *Tělesnost jako významný faktor procesu adopce: Kulturně antropologický problém*: SLON, str. 4-11.
- S pomocí oxford bibliographies: <https://www.oxfordbibliographies.com/>
- Praktické info:
 - Téma musí být relevantní v rámci antropologie/ sociologie těla/ zdraví
 - Vložit do moodle do 2.3.2021 23:59
 - Struktura:
 - Jméno
 - 2 varianty tématu závěrečné práce

CVIČENÍ

- Ve skupinách si rozeberte svoje úkoly.
- Diskutujte, která témata jsou relevantní a která ne a proč.

VÝBĚR TÉMATU ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

- Jaké téma vás zajímá? O čem byste se chtěli více dozvědět?
- Je téma relevantní v rámci antropologie/ sociologie těla/ zdraví?
- Je k tématu k dispozici nějaká odborná pro vás srozumitelná literatura z této oblasti?
- Příklady tematických okruhů
 - Gender
 - Sport
 - Zdraví
 - Krása
 - Smrt
 - Sexualita
 - Stravování

DOMÁCÍ ÚKOL - REFLEXE

NAJDĚTE 5 ROZDÍLŮ MEZI ODBORNÝM A NEODBORNÝM TEXTEM

- **formát**

- kam všude psát jméno
- formát

- **téma**

- Musí být relevantní v rámci antropologie/ sociologie zdraví/ těla

NA PŘÍŠTÍ HODINU

- bibliografii
- POZOR
 - Aby se jednalo o odbornou literaturu
 - Aby se jednalo o sociologickou a antropologickou literaturu

ZDROJE PRIMÁRNÍ A SEKUNDÁRNÍ

- Primární
 - originální dokument založený na datech (primárních)
 - přistupuje k tématu novým způsobem
 - rozšiřuje celkový objem poznání (daného tématu)
 - **vhodná opora dalšího výzkumu**
 - články/ monografie/ sborníky/ kvalifikační práce
- Sekundární
 - shrnuje stav poznání v dané oblasti na základě primárních zdrojů
 - účel: systematizace získaného poznání → rychlá orientace čtenáře v tématu
 - vhodný pro orientaci
 - **nevhodný jako opora vlastního výzkumu**
 - učebnice, encyklopedie

ODBORNÁ LITERATURA

Kritéria rozpoznání odborné literatury

- kdo je autor
 - kvalifikace – patří k jeho expertíze
 - typ instituce
- kdo to publikoval
 - univerzitní / odborné vydavatelství
- nadefinování zdroje informací
 - poznámkový aparát
 - seznam literatury

HODNOVĚRNOST ZDROJŮ

(ORIENTAČNÍ OD NEJVYŠŠÍ K NEJNIŽŠÍ)

- editované
 - prestižní recenzované (impaktované) časopisy a statistiky uznávaných organizací (WOS)
 - ostatní články a knihy uznávaných nakladatelství (scopus, ad. databáze)
 - sborníky z konferencí, recenzované časopisy, dokumenty a statistiky ministerstev
- needitované
 - mezinárodně uznávané učebnice
 - české učebnice
 - noviny, wikipedia, „společenské časopisy“, populárně-naučné články, blogy, fóra
 - osobní sdělení

ZDROJE DALŠÍCH INFORMACÍ

- kde vyhledáme vhodnou literaturu?
- knihovny
 - TGM – Knihovna společenských věd T.G. Masaryka (<https://knihovna.jinonice.cuni.cz/>)
 - NKP – Národní knihovna České republiky (<https://www.nkp.cz/>)
 - MLP – Městská knihovna v Praze (<https://www.mlp.cz/cz/>)
- seznam literatury v článcích a knihách
- sylaby a bibliografie ke kurzům

VÝBĚR TÉMATU

[HTTPS://WWW.SLIDESHARE.NET/RS_KNIHOVNAFFMU/PRCE-S-TMATEM-ODBORNHO-TEXTU-S-OHLEDEM-NA-VYHLEDVN-INFORMAC](https://www.slideshare.net/RS_KNIHOVNAFFMU/PRCE-S-TMATEM-ODBORNHO-TEXTU-S-OHLEDEM-NA-VYHLEDVN-INFORMAC)

- BRAINSTORMING

- hledání co největšího počtu nápadů
- graficky: centrální téma; větve

- MYŠLENKOVÉ MAPY

- Hledání synonym; nadřazených, podřazených a souvisejících pojmů.

- 5W1H

- Kladení otázek a jejich postupná proměna v závislosti na proměně tématu.

- Gender

- Sport

- Zdraví

- Krása

- Smrt

- Sexualita

- Stravování

PŘÍŠTÍ HODINA

- **Téma**
 - **Rešerše literatury: formulace rešeršního dotazu; posouzení (formální i obsahové) relevance výsledků vyhledávání.**

- **Úkol**
 - **Vypracovat bibliografii (seznam literatury) 3 titulů k vybranému tématu.**
 - **Téma přeformulujte, aby dávalo smysl - v rámci antropologie těla/ zdraví.**
 - **Vypracujte bibliografii (seznam literatury) 3 titulů k tématu.**
 - **Napište, jak jste se k titulům dostali (např. stránka, kde jste ho vyhledali, link)**